

ผลการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์
ที่มีผลต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

The Effects of Case-based Learning Combined with Problem-solving Technique
in Human Resource Management Subject upon Problem-solving Thinking Abilities
of Undergraduate Students, Faculty of Management Science

Nakhon Ratchasima Rajabhat University

นิรวิทย์ เพียรราษฎร์*

อาจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*

Nirawit Piarasd*

Lecturer, Faculty of Management Science, Nakhonratchasima Rajabhat University*

Corresponding author E-mail: piarasd-work@hotmail.com

(Received: September 2, 2020; Revised: September 14, 2020; Accepted: September 23, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา และ 2)
เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับ
เทคนิคการคิดแก้ปัญหา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากสาขาวิชาการเงินการธนาคารและสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
จำนวน 14 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัด
การเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก
มีค่ามีความยากตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.57 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และ
3) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้
ค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา
มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 2) นักศึกษามีความ
พึงพอใจในการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$,
S.D. = 0.49)

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา, เทคนิคการคิดแก้ปัญหา, ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา,
ความพึงพอใจในการเรียน

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare problem-solving thinking abilities of undergraduate students before and after learning with case- based learning combined with problem-solving technique and, 2) to examine undergraduate students' satisfaction with outcomes of learning activities organized by case- based learning combined with problem-solving technique. The participants were 14 students from the Banking - Financing Program and Marketing Program in the second semester of Academic Year 2019. They were chosen by purposive sampling technique. The instruments were ; 1) learning plans with high level of suitability ($\bar{X}$ = 4.45), 2) a four-multiple choice test of problem-solving thinking with the difficulty ranging from 0.30 to 0.57, discrimination power ranging from 0.21 to 0.91, and reliability of 0.87 and, 3) a five-rating-scale questionnaire on satisfaction with the validity from 0.67 to 1.00 and the reliability of 0.89. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and dependent t -test. The results showed that 1) the students who were taught by case-based learning combined with problem solving-technique had posttest scores higher than pretest scores at the significance of 0.05, and 2) the students who were taught by case-based learning combined problem solving technique had a high level of satisfaction ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.49).

Keywords: Case-based Learning, Problem-solving Technique, Problem-solving Thinking Ability, Satisfaction

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สิ่งรอบตัวก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย การใช้ชีวิตในยุคนี้ต้องปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย การทำงานก็ต้องเปลี่ยนแปลง ในแวดวงของทรัพยากรมนุษย์นั้นเริ่มมีการกล่าวถึงการบริหารทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0 (Human Resource 4.0) ที่ต้องปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา อาทิเช่น การเตรียมความพร้อมของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการทำงาน วัฒนธรรมการเชื่อมโยงระหว่างโลกการทำงานและโลกส่วนตัว สังคมของการมีส่วนร่วมของทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ยุค 4.0 ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การเก็บรักษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น (ประคองสุคนธ์จิตต์, 2562)

ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เป็นรายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการทางการบริหารที่มีการใช้กลยุทธ์และศิลปะอย่างมีประสิทธิภาพที่จะสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถและเต็มกำลัง ประกอบด้วยขอบเขตและหน้าที่การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การวิเคราะห์งาน การสรรหาบุคลากร การคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบำรุงรักษาทรัพยากรมนุษย์ ดังกล่าว รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติงานให้ทราบว่าพนักงานคนใดทำงานดี ควรได้รับรางวัลจากค่าตอบแทน การดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย จนกระทั่งการออกจากงาน ซึ่งผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนตามคำอธิบายรายวิชาตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 ซึ่งผู้เรียนจะมีการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากการวิเคราะห์และสังเกตพฤติกรรมบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน พบว่า ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการบรรยายถามตอบเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชา หรือเปิดโอกาสให้ซักถามในประเด็นหัวข้อต่าง ๆ แต่ผู้เรียนมักจะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาค่อนข้างน้อย โดยจากการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดการ ทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์จากสถานการณ์ที่กำหนด พบว่า มีผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้ผ่านร้อยละ 70 จำนวน 6 คน และ ต่ำกว่าร้อยละ 70 จำนวน 8 คน ทำให้ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนจากการสอนแบบบรรยาย หรือถามตอบ มาเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิค การแก้ปัญหา

สำหรับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เป็นรูปแบบวิธีการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็น โดยเริ่มจากการที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์หรือปัญหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงหรืออาจจะเป็นมา ตัดแปลงเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ และฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (สุคนธ์ สินธพานนท์, วรรัตน์ วรณเลิศลักษณ์, และพรณี สินธพา, 2552) ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2552) ได้อธิบายไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่อง ที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบมาให้เป็น ข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ เป็นรูปแบบวิธีการที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและ แก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น โดยผู้วิจัย ได้นำแนวคิด “Seven Jump Process” ของ Williams (2005) ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษา 2) กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ กรณีศึกษาเป็นรายกลุ่ม 3) ระดมสมอง 4) กำหนดวัตถุประสงค์ 5) ระบุการค้นพบหรือผลการศึกษา 6) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์ การเรียนรู้ และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ และเมื่อนำกระบวนการคิดแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Weir (1974), Dewey (1976) และ สุวิทย์ มูลคำ (2551) มาสังเคราะห์กระบวนการคิดแก้ปัญหา 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ระบุปัญหา 2) หาสาเหตุ ของปัญหา 3) เก็บรวบรวมข้อมูล 4) เสนอวิธีการแก้ปัญหา และ 5) ตรวจสอบผลลัพธ์ ก็จะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา จากกรณีศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

จากแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดม สมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยน ผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้

ด้วยความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 และสภาพปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ที่กล่าวมา ข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มาออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพและเกิดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถนำไปประยุกต์ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากสาขาวิชาการเงินการธนาคารและสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 14 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา ในรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 แผน รวมเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง ประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวางแผน การสรรหา และคัดเลือก	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การประเมินการปฏิบัติงาน	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การบริหารค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การจัดการความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน และแรงงานสัมพันธ์	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 นวัตกรรมจัดการทรัพยากรมนุษย์	จำนวน 3 ชั่วโมง

โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิเคราะห์คุณภาพได้ค่าเฉลี่ย 4.45 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

3.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.57 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.91 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการสร้างข้อคำถามเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล และผ่านตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เมื่อนำแบบสอบถามประเมินความเที่ยงตรง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3.3 การดำเนินการทดลองและจัดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา โดยมีกระบวนการดังนี้

3.3.1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่ผู้สอนทำหน้าที่จัดกลุ่มนักศึกษาแบบละความสามารถทางการเรียน (เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4-5 คน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือกันในเวลาเรียน โดยให้นักศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม จากนั้นผู้สอนจะอธิบายวิธีการเรียนรู้ แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ และให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาล่วงก่อนเรียน (Pretest) เป็นรายบุคคล จำนวน 30 ข้อ จากนั้นนำคะแนนของสมาชิกในกลุ่มมารวมกัน และเริ่มจัดอันดับคะแนน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

3.3.2 ขั้นสอน เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของสถานการณ์ปัญหาหรือข้อคำถามให้ใกล้เคียงกับกับเหตุการณ์ที่พบในหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ประสบการณ์เดิม ก่อนจะนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดมสมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้

3.3.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจะต้องสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นผู้สอนและนักศึกษาทุกคนจะร่วมกันให้คะแนนการนำเสนอโดยการแจกสัญลักษณ์ กตเลิฟ ให้ 2 คะแนน กตโลค์ ให้ 1 คะแนน และถ้ามีข้อเสนอแนะให้เขียนลงในสัญลักษณ์ที่แจกให้ โดยสมาชิกในกลุ่มใดให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ ผู้สอนจะเพิ่มคะแนนให้ 1 คะแนน จากนั้นให้สมาชิกในการแต่ละกลุ่มสรุปคะแนนที่ได้ จากนั้นให้นักศึกษาทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาฉบับหลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำผลคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหาฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบผลการทดสอบโดยใช้สถิติ t-test dependent

3.4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายระดับเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	14	10.50	2.88	15.93*	.000
หลังเรียน	14	22.14	2.66		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ก่อนเรียนเท่ากับ 10.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.88 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนเท่ากับ 22.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.66 จึงทำให้นักศึกษามีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ผลความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับ
เทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1. เนื้อหาสาระที่เรียนมีความเข้าใจง่าย	4.43	0.45	มาก
2. เนื้อหาสาระมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์	4.55	0.50	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.49	0.48	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
4. เป็นกิจกรรมที่ได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.45	0.44	มาก
5. เป็นกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ ทำทลายความคิด	4.52	0.51	มากที่สุด
6. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ที่ประโยชน์ในการต่อยอดเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา	4.46	0.51	มาก
7. ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือในการคิดแก้ปัญหาตามกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้อย่างเป็นระบบ และทั่วถึงทุกกลุ่ม	4.50	0.53	มาก
8. ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.43	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.47	0.50	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านสื่อการเรียนรู้			
9. มีสื่อการนำเสนอที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้	4.48	0.44	มาก
10. ใบความรู้ที่การออกแบบน่าใช้ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก	4.50	0.50	มาก
11. ใบงานมีคำชี้แจงการให้ปฏิบัติชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.41	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.49	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล			
12. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจน และยอมรับได้	4.52	0.53	มากที่สุด
13. มีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติรายบุคคลอย่างชัดเจน และยอมรับได้	4.47	0.51	มาก
14. มีการประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็นระยะ	4.49	0.50	มาก
15. การวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	4.47	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย	4.48	0.51	มาก
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.47	0.49	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ นักเรียนมีระดับความพึงพอใจในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) 2) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และ 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระ มีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) 2) เนื้อหาสาระที่เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) และ 3) เนื้อหาสาระที่เรียนมีความเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.45)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการวัดและประเมินผล โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจนและยอมรับได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) 2) มีการประเมินความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็นระยะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.50) และ 3) มีเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติรายบุคคลอย่างชัดเจนและยอมรับได้ และการวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.51)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) เป็นกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ ทำความเข้าใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) 2) มีผู้สอนคอยติดตามให้ความช่วยเหลือในการคิดแก้ปัญหาตามกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้อย่างเป็นระบบ และทั่วถึงทุกกลุ่ม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) 3) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ที่ประโยชน์ในการต่อยอดเพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.51) 4) เป็นกิจกรรมที่ได้เรียนรู้เป็นกลุ่ม และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.44) และ 5) ระยะเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.51)

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านสื่อการเรียนรู้ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ใบความรู้ที่การออกแบบน่าสนใจ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) 2) มีสื่อการนำเสนอที่น่าสนใจ กระตุ้นการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.44) และ 3) ใบงานมีคำชี้แจงการให้ปฏิบัติชัดเจน ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.53)

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สาเหตุที่เป็นอย่างนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิด “Seven Jump Process” ของ Williams (2005) ร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหาตามแนวคิดของ Weir (1974), Dewey (1976) และ สุวิทย์ มูลคำ (2551) มาสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอน สรุปได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) เลือกกรณีศึกษาเพื่อระบุปัญหา 2) ระดมสมองและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสาเหตุของปัญหา 3) เสนอวิธีการแก้ปัญหา และตรวจสอบผลลัพธ์ และ 4) แลกเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้และระบุสิ่งที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ โดยกระบวนการเหล่านี้จัดทำเป็น มคอ.3 ซึ่งเปรียบเสมือนแผนการจัดการเรียนรู้ และนำ มคอ.3 นี้ไปตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผลการวิเคราะห์คุณภาพได้ค่าเฉลี่ย 4.45 แสดงว่า มคอ.3 มีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ และจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างทำกิจกรรม พบว่า ผู้เรียนจะเลือกกรณีศึกษาตามความคุ้นเคย ใกล้เคียงกับชีวิตจริงเพื่อนำไปแก้ปัญหา กล่าวแสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือกันเมื่อเข้าสู่กระบวนการกลุ่ม และผู้วิจัยในฐานะของผู้สอนก็ได้ปรับบทบาทของผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นประเด็นคำถามเพื่อการอภิปรายแนะนำวิธีการเรียนรู้จากใบความรู้ที่ออกแบบมาให้ที่น่าสนใจ สนับสนุนบรรยายภาคการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดอย่างอิสระของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณิ กัณห์ติก, ตรีชฎา ปุ่นสำโรง, และชุตินา มาลัย (2562) ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาว่า เป็นการเน้นการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติการในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง ซึ่งให้ความสำคัญกับปฏิกริยาของผู้เรียนและการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะการคิด ดังนั้นวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล ศึกษาค้นคว้า อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากการประยุกต์หลักการแนวคิด ทฤษฎีนำมาตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และสรุปแนวทางหรือวิธีแก้ปัญหาที่เห็นว่าดีที่สุด และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมสันต์ สกฤตรัตน์ (2560) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตปริญญาบัณฑิต พบว่า คะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้เรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น เรียนรู้สิ่งใหม่ และมีส่วนร่วม

ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นำประสบการณ์เข้าสู่สถานการณ์จริงที่ผสมผสานกับสถานการณ์เสมือนจริง ได้เรียนรู้เรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง เกิดการเรียนรู้จากกันและกันที่สังเกตได้ นอกจากยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นโดยศึกษาจากงานวิจัย ประภัสสร กลีบประทุม (2561) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะช่วยปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อการแก้ปัญหา ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้ขณะเรียนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน และจากการนำเทคนิคการคิดแก้ปัญหาไปใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ตื่นตัวในการเรียนรู้ปัญหา เพราะปัญหาจะเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ รู้จักหาข้อมูลต่างๆ มาเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์เพื่อการแก้ปัญหา สามารถนำวิธีการคิดแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตได้อย่างถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตยและทำให้เป็นผู้ที่มีความจำในข้อมูลและวิธีการต่างๆ ได้ดี เพราะในการแก้ปัญหาจะต้องคิดหาเหตุผลข้อมูลต่างๆ มาสัมพันธ์กัน (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ, 2552)

5.2.2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการแก้ปัญหา รายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีระดับความพึงพอใจในการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) 2) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.50) และ 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.49) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา เริ่มจากบทบาทหน้าที่ของผู้สอนในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องจัดเตรียมกรณีศึกษาในสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เมื่อพิจารณารายข้อในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ โดยลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ เนื้อหาสาระมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) ซึ่งสอดคล้องกับปริยา สมพิช (2559) ได้อธิบายได้ว่า กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้เรียนให้ได้คิดแก้ปัญหา เกิดการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีเนื้อหาที่อยู่บนพื้นฐานความจริง และมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีจุดเน้นเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ปัญหา และก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยจะทำข้อตกลงก่อนเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลกับผู้เรียน จะต้องมีความชัดเจนในการสื่อสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณารายข้อในด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การมีเกณฑ์การวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างชัดเจนและยอมรับได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) ด้านต่อมาคือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจ ทำทฤษฎีความคิด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง จัดให้มีการอภิปรายร่วมกันในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้มีความคิดเห็นที่หลากหลาย และแนวทางการแก้ปัญหาที่มากกว่าการรับทราบกรณีศึกษาเพียงคนเดียว (ปริยา สมพิช, 2559; สุพรรณิ กัณห์ดิลก และ คณะ, 2562) และด้านสุดท้ายคือด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า 1) ใบความรู้ ออกแบบน่าใจ ลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.50) ดังนั้นประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับหลังจากที่เรียนได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา คือ กรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนเรียนแบบกระตือรือร้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการเผชิญปัญหา สถานการณ์ที่ยุ่ยาก ซับซ้อน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากกรณีศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสสร กลีบประทุม (2561) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การใช้กรณีศึกษาที่มีต่อความพึงพอใจต่อการเรียน ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการวางแผนและจัดทำเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และมีความทันสมัยไปพร้อมกับยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ใฝ่ในการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาร่วมกับเทคนิคการคิดแก้ปัญหา มีผลดีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ดังนั้นผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดผ่านกระบวนการกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยเชิงบวก เช่น การช่วยเหลือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เป็นต้น และปัจจัยเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จในชีวิต

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้เห็นภาพของสถานการณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง การออกแบบบอร์ดเกมเพื่อการศึกษา และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางผ่านสื่อสังคมออนไลน์

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกษมสันต์ สกฤตรัตน์. (2560). *การพัฒนารูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเสมือนภายใต้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กรณีศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาของนิสิตปริญญาบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทิตินา แคมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง สุคนธ์จิตต์. (2562). *ทรัพยากรมนุษย์ ยุค 4.0. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นายเรืออากาศ*, 7, 17-28.
- ประภัสสร กลีบประทุม. (2561). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาภาวะผู้นำ และความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2561*. (น. 474-482). กาญจนบุรี, ประเทศไทย.
- ปรียา สมพิช. (2559). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2), 260-270.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์, และพรณี สินธพา. (2552). *พัฒนาทักษะการคิด พิชิตการสอน* (พิมพ์ ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เลี่ยงเชียง.
- สุพรรณิ กัณห์ดิลก, ตรีชฎา ปุ่นสำเร็จ, และชุติมา มาลัย. (2562). *การออกแบบการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เพื่อส่งเสริม ผลลัพธ์การเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ. วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์*, 39(4), 130-138.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *กลยุทธ์การสอนคิดแก้ปัญหา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Dewey, J. (1976). *Moral Principle in Education*. Boston: Houghton Mifflin Co.

Weir, J.J. (1974). Problem Solving Everybody's Problem. *The Science Teacher*, 41(4), 16-18.

Williams, B. (2005). Case-based learning a review of the literature: Is there scope for this educational paradigm in pre-hospital education?. *Emerg Med*, 22(8), 577-581.